

Opinnäytetyö (AMK)

Hammastekniikka

25.4.2022

Mira Jokinen, Suvi Laakkonen

HAMMASTEKNIIKAN KOULUTUSOHJELMAN ESITTELYVIDEO

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Hammastekniikka

2022 | 26 + 5 sivua

Mira Jokinen, Suvi Laakkonen

HAMMASTEKNIIKAN KOULUTUSOHJELMAN ESITTELYVIDEO

Opinnäytetyön tavoitteena oli saada näkyvyyttä hammastekniikan koulutukselle ja hammasteknikon ammatille. Hammasteknikon ammatti vaikuttaa melko tuntemattomalta ja se sekoitetaan usein esimerkiksi hammashoitajaan. Tulevaisuudessa tullaan tarvitsemaan enemmän hammasteknikoita, sillä monet jäävät eläkkeelle. Tarkoituksena oli siis luoda esittelyvideo hammastekniikan koulutusohjelmalle, jotta yhä useampi löytäisi koulutuksen pariin.

Ideapaperin pohjalta videolle luotiin käsikirjoitus ja toimintasuunnitelma. Videon kuvaaminen toteutettiin omilla välineillä ja rekvisiittana käytettiin sekä omia että hammasteknikkokoulutuksen materiaaleja. Editointi sisälsi materiaalien läpikäymisen, leikkaamisen ja yhdistämisen sekä äänten ja kuvamateriaalien muokkaamisen. Videon editoinnissa käytettiin Turun ammattikorkeakoulun antamia brändiohjeistuksia ja saavutettavuusvaatimuksia. Videolle tehtiin suomenkielisten tekstitysten lisäksi myös ruotsin- ja englanninkieliset tekstitykset, jotta video olisi kansainvälisemmin saatavilla.

Video saatiin valmiiksi aikarajan puitteissa. Ideapaperin, käsikirjoituksen ja toimintasuunnitelman laatiminen auttoivat hahmottamaan prosessin laajuutta. Lisäkuvaukset yhdistivät videon otokset toisiinsa tehden siitä yhtenäisen tarinan. Liikenteen melu ja yleinen puheensorina taustalla häiritsivät välillä kuvaamista, joten osa videon puheista äänitettiin uudelleen meluttomassa paikassa ja liitettiin videolle.

Hammastekniikan ala tarvitsee lisää tekijöitä tulevaisuudessa. Video auttaa toivon mukaan tämän tavoitteen saavuttamisessa, jolloin ala saisi lisää tietoisuutta ja tunnustusta. Toivottavasti video tuo alalle enemmän näkyvyyttä niin Suomessa kuin ulkomaillakin.

Asiasanat:

Hammastekniikka, hammasteknikko, Turun Ammattikorkeakoulu, Dentech, video, esittelyvideo, Youtube, Turku AMK, koulutusohjelma

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Dental Technology

2022 | 26 + 5 pages

Mira Jokinen, Suvi Laakkonen

PRESENTATION VIDEO OF THE DEGREE PROGRAMME OF DENTAL TECHNOLOGY

The aim of this Bachelor's Thesis was to attract more publicity to the education of Dental Technology and the dental technician profession. The profession appears to be a fairly unknown and it is often mistaken for dental assistant. More dental technicians will be needed for in the future many will be retiring. The purpose was therefore to create a presentation video for the Degree programme of Dental Technology to enable people to find the education.

The manuscript and action plan were created in accordance with the idea paper. The filming was put into practice with own equipment and as props both the education's and own materials were used. Editing process contained reviewing the obtained footage, cutting and combining it, adapting the sounds and voices and creating pictures. Brand instructions and accessibility requirements were taken into account in the editing process. In addition to the Finnish subtitles, also Swedish and English subtitles were made in order to receive international audience.

The video was completed within the time limit. The idea paper, manuscript and action plan helped to picture the extent of the process. Extra footage combined the individual takes into a continuous story. Some of the speeches were rerecorded and added afterwards to the video due to the traffic and common background noise which disturbed the filming every now and then.

The field of Dental technology needs more workers in the future. Hopefully this video helps to reach that goal, and for the field to get more publicity and recognition. With luck the video will also help to receive more visibility in Finland and abroad as well.

Keywords:

Dental technology, Dental technician, Turku University of Applied Sciences, Dentech, video, presentation video, Youtube, Turku UAS, degree programme

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	1
2 OHJEISTUS VIDEO-OPINNÄYTETYÖN TEKEMISEEN	3
2.1 Aiheen valinta	3
2.2 Ohjeet taiteellisen opinnäytetyön tekemiseen	3
2.3 Brändiohjeistus	4
2.4 Saavutettavuus	4
3 ALKUJÄRJESTELYT JA ESITYÖ	6
3.1 Ideapaperi, käsikirjoitus ja toimintasuunnitelma	6
3.2 Videon teossa käytetty välineistö ja ohjelmat	7
3.3 Tekijänoikeudet	8
3.4 Videon juontajat ja muut avustajat	8
3.5 Rekvisiitta videon taustalla	9
3.6 Tekstitykset	11
4 TOTEUTUS	13
4.1 Kuvaukset	13
4.2 Videon editointi	15
4.3 Tekstitysten kääntäminen ja liittäminen videolle	20
4.4 Julkaisu	22
5 LOPUKSI	23
LÄHDELUETTELO	25
LIITTEET	

Liite 1. Käsikirjoitus 2.1

KUVAT

Kuva 1. 3D-suunnitelma tulostettavasta hampaasta. Toisessa kuvassa on tulostettu 3D-hammas, jonka on vierellä vertailun vuoksi oikeankokoinen kipsimalli.	10
Kuva 2. Videon yhdistävänä tekijänä käytettiin ”kalinahampaita”.	11
Kuva 3. Opettaja Alanderin haastattelun lavastus.	15
Kuva 4. Näyttökuva valittujen ja lajiteltujen videonpätkien kansioista.	16
Kuva 5. Näyttökuva iMovie-näkymästä editointivaiheessa.	17
Kuva 6. Näyttökuva Audacity-ohjelman näkymästä.	18
Kuva 7. Näyttökuva Procreate-ohjelman työpöydästä, jolla luotiin kuvamateriaaleja.	20
Kuva 8. Näyttökuva suomenkielisestä tekstityksestä.	21

1 JOHDANTO

Mitä hammastekniikka on ja mikä tai kuka on hammasteknikko? Oman ja monien muiden kanssaopiskelijoiden kokemuksesta yleinen käsitys hammasteknikon työstä on suppeampi ja hieman vääränlainen verrattuna totuuteen. Vastaan on tullut esimerkiksi kysymyksiä: ”Onko se sama asia kuin hammashoitaja tai suuhygienisti?”, ”Ai mikä, hammasteknikko?” tai ”Opiskeletteko te siellä pyöreässä rakennuksessa (Dentalia)?”.

Kokemuksiemme perusteella ala vaikuttaa olevan kovin tuntematon monille, varsinkin opiskelemaan hakeville nuorille. Sen lisäksi, että ala ei ole monelle tuttu kuin vasta eläkeiässä ollessamme proteesien tarpeessa, alamme uhkaa kasvava työvoimapula.

Suomen Hammasteknikkoseura ry on julkaissut nettisivuillaan Etelä-Saimaa -lehdessä julkaistun artikkelin, joka käsitteli koko maata koskevasta työntekijäpulasta. Mitä pohjoisemmaksi Suomessa mennään, sitä suurempi pula on. ”Ennusteen mukaan vuonna 2035 nykyisistä työntekijöistä 40 % on eläköitynyt”, kertoo seuran puheenjohtaja Ilkka Tuominen. Kun työntekijöitä ei ole ja kysyntä on iso, hintoja on pakko nostaa. (Suomen hammasteknikkoseura, 2016.)

Kaartinen ja Rajapuro (2009) käsittelevät opinnäytetyössään *Hammasteknikoiden työvoimaennuste 2009–2050* samaa aihetta. Heidän tutkimuksensa osoittaa, että hammasteknikkojen lukumäärä tulee laskemaan. Opinnäytetyön mukaan hammasteknikkojen ikäjakauma osoittaa, että ylivoimaisesti eniten hammasteknikkoja on syntynyt vuonna 1966 ja siitä eteenpäin suunta on ollut laskeva. Tilanne on vuodelta 2009, joten se ei kerro nykytilannetta. Tutkielmassa esitellään myös hammasteknikkojen eläköitymiskäyrä vuosille 2009–2049. Suurin piikki kohdistuu vuodelle 2028, jota ennen suunta on nouseva, ja jonka jälkeen käyrä alkaa taas laskea. Viiden vuoden päästä tarve hammasteknikoille tulee olemaan valtava, jos opiskelijakiintiö ja valmistuvien määrä pysyy samana. (Kaartinen & Rajapuro, 2009.)

Opinnäytetyössämme on tarkoitus suunnitella ja kuvata video, joka esittelee hammastekniikkaa ja hammasteknikon työtä sekä tutustuttaa siihen, miltä alan opiskelu näyttää tänä päivänä. Työmme tavoitteena on saada näkyvyyttä ja julkisuutta hammasteknikkokoulutukselle ja hammasteknikon ammatille. Teemme videosta myös kansainvälisen tekstitysten avulla, jotta opiskelijat ja opettajat ulkomailla näkisivät käytännössä, millaista alan opiskelu meillä täällä Suomessa on. Vaikka ala on jo nyt kansainvälinen, pyrimme saamaan sen entistä kansainvälisemmäksi ja näkyvämmäksi alaksi, varsinkin nuorisolle.

2 OHJEISTUS VIDEO-OPINNÄYTETYÖN TEKEMISEEN

2.1 Aiheen valinta

Keväällä 2021 saimme sähköpostia, jossa toivottiin, että jokaiselta koulutusosalta opiskelijaryhmä tekisi esittelyvideon omasta alastaan. Videossa esiteltäisiin kokonaisvaltaisesti koulutusta ja sitä voitaisiin käyttää myös markkinointitarkoituksessa kansainvälisesti, erityisesti vaihto-opiskelijoita ja yhteistyökumppaneita varten. Videossa esiteltäisiin myös Turku, Kupittaa kampusta, ammattikorkeakoulun ja koulutuksen tiloja sekä hammastekniikan alan laitteita. Näiden lisäksi näytettäisiin hammastekniikan koulutuksen Dentech-harjoittelulaboratorion toimintaa ja millaisia töitä hammasteknikot ja opiskelijat pääsevät tekemään.

Saimme vapaat kädet videon toteutukseen, eikä sen odotettu olevan media-alan ammattilaisten tekemä. Taka-rajaa videon tekemiselle ei varsinaisesti ollut, mutta alustavasti annettiin aikaa 1.6.2022 asti.

2.2 Ohjeet taiteellisen opinnäytetyön tekemiseen

Opinnäytetyömme on esittelyvideo, joka on enemmän tai vähemmän taiteellinen opinnäytetyö. Turun ammattikorkeakoulun määritelmä taiteellisesta opinnäytetyöstä: "Taiteellisen opinnäytetyön tuotoksena on taideteos tai vastaava produkti tai produktio" (Turun ammattikorkeakoulu³, 2021).

Prosessi sisältää kuusi kohtaa, joista ensimmäinen on tehtävän vastaanottaminen ja aiheen valinta. Aiheen tulee olla sekä oman mielenkiinnon herättävä että hyödyllinen omaa alaa kohtaan. Toisena tehdään taustatutkimusta, eli syvennytään alaan kirjallisten lähteiden ja haastattelujen pohjalta, tutustutaan erilaisiin teorioihin ja luodaan oma näkökanta. Kolmantena asetetaan tavoitteet opinnäytetyölle ja neljäntenä valitaan ja suunnitellaan, miten kaikki työvaiheet toteutetaan käytännössä. Kohta viisi on toteutus.

Viimeisenä arvioidaan prosessin tuloksia ja pohditaan, saavutettiin tavoitteet. (Turun ammattikorkeakoulu³, 2021.)

2.3 Brändiohjeistus

Turun AMK:n Messistä löytyy graafinen ohjeisto AMK:n brändin käyttämiseen. Logot ja värit ovat kaikkien opiskelijoiden käytettävissä. Esittelyvideot luodaan AMK:n pohjille ohjeistuksia noudattaen. Videossa näytetään koko videon ajan koulun logo *aurinko*-merkkeineen. Lopussa näytetään animaatio Turun AMK:n logosta. Ohjeiden lisäksi videolla vaaditaan tekstitys videolla puhutulla kielellä. (Turun ammattikorkeakoulu¹, 2021.)

Ammattikorkeakoulun tunnus koostuu mustasta tai valkoisesta Turku AMK - nimestä ja keltaisesta aurinko-merkistä. Sama logo koristaa myös kaikkien opinnäytetöiden kansilehtiä. Kansainvälisissä yhteyksissä käytetään englanninkielistä selitettä suomenkielisen sijaan. Typografisia ilmaisutapoja käyttäessä on kuitenkin pidettävä mielessä esityksen tärkein asia: luettavuus. Hammastekniikka on osa terveyden ja hyvinvoinnin osa-aluetta, joten käytämme keltaisen lisäksi muun muassa violettiä videon taustalla. (Turun ammattikorkeakoulu¹, 2021.)

2.4 Saavutettavuus

Turun ammattikorkeakoulu on mukana verkkopalveluiden saavutettavuudessa. Tämä tarkoittaa, että heidän verkkosivujaan ja mobiilisovelluksiaan voi käyttää mahdollisimman helposti. Tällä toimintatavalla huomioidaan käyttäjien erilaisuus ja moninaisuus ja taataan heidän keskinäinen yhdenvertaisuutensa. Aluehallintovirasto valvoo saavutettavuuden toimivuutta ja jakaa ohjeita tarkoituksenmukaisen verkkosisällön luomiseen. (Turun ammattikorkeakoulu⁴, 2022; Aluehallintovirasto², 2020.)

WCAG eli *Web Content Accessibility Guidelines* määrittää perusteet saavutettavalle sisällölle. Perusteet luovat raamit sisällön havaittavuuteen,

toimintavarmuuteen, hallittavuuteen ja ymmärrettävyyteen. Tärkeintä on luoda selkeää ja ymmärrettävää sisältöä. Videon teossa näitä voivat olla muun muassa oikeat otsikkotyylit sekä värimaailman riittävyys kontrasteineen. Kuvailevalla tekstityksellä voidaan taata videon saavutettavuus siinäkin tapauksessa, jos ääntä ei voida kuulla tai toistaa. Videoita ja tekstityksiä tehdessä kannattaa kiinnittää huomiota käyttäjäystävällisyyteen. Esimerkiksi video, jossa tekstitykset saa kokonaan pois tai kielen saa vaihdettua, on käyttäjäystävällisempi, kuin video, jossa on kiinteä tekstitys. Tekstitys on pakollista tehdä ainoastaan sille kielelle, jota videolla puhutaan. Useamman kielen vaihtoehto lisää kuitenkin katsojakuntaa ja on myös käyttäjäystävällisempää. (Turun ammattikorkeakoulu⁴, 2022; Aluehallintavirasto¹, 2020.)

3 ALKUJÄRJESTELYT JA ESITYÖ

3.1 Ideapaperi, käsikirjoitus ja toimintasuunnitelma

Prosessi alkoi ideapaperin kirjoittamisella. Tavoitteena oli luoda mielenkiintoinen ja hauska esittelyvideo hammastekniikan koulutusalaista, ja houkuttaa katsojat katsomaan video loppuun. Aloitimme katsomalla videoita hammastekniikan alasta ja muiden Turun AMK:n koulutusalojen julkaisemia videoita.

Löysimme videon pohjaideaksi suomalaisen *Kyrö Distillery Company* julkaiseman Youtube-videon ”Kyrö Distillery: The Whole Story” yrityksen Kyrö Distillery International -kanavalta (Kyrö-Distillery-International, 2020). Video on toteutettu koukuttavalla tavalla, sillä juontaja kävelee koko ajan juonnon aikana eteenpäin suunniteltua reittiä ja samanaikaisesti taustalla tapahtuu. Tätä samaa ideaa pyrimme käyttämään myös omassa videossamme. Hyödynsimme Turun ammattikorkeakoulun kampusaluetta reitin suunnittelussa, erityisesti ICT-Cityn ja EduCityn tiloja. Videolla esiteltujen rakennusten virallisiin nimityksiin ja muihin tietoihin saimme apua AMK:n verkkosivuilta (Turun ammattikorkeakoulu², 2022).

Käsikirjoituksen laatiminen tapahtui toukokuun 2021 aikana. Kesällä annoimme projektin hautua mielessä ja Jokinen aloitti videon kuivaharjoitukset ja reitin suunnittelun. Syyskuussa palattuamme opiskelemaan aloitimme toimintasuunnitelman laatimisen ja muokkasimme käsikirjoitusta juontajille sopiviksi. Lisäksi suunnittelimme kulissit ja keräsimme materiaaleja rekvisiitaksi. Paula Viitasaari kirjoitti aputekstit juontajia varten ennen kuvauksia, jotka oli tarkoitus pitää lokakuussa viikolla 42. Varasimme kuvauksille neljä päivää ja lisäpäiviä tarvittaessa. Haastattelimme kahta opettajaa ja kahta opiskelijaa. Editoinnin hoiti Mira Jokinen marras-joulukuussa ja raportoinnin eli opinnäytetyön kirjallisen osuuden hoiti pääasiassa Suvi Laakkonen marraskuun ja huhtikuun välisenä aikana. Videon julkaisun suunniteltiin tapahtuvan keväällä 2022.

Toteutus kokonaisuudessaan tapahtui pienessä kuuden henkilön ryhmässä. Muutamaan kohtaukseen tarvitsimme useamman opiskelijan mukaan, joten kyselimme ihmisiä mukaan juontajiksi ja taustalle esiintymään ja auttamaan. Mukana olleille luvattiin opintopisteitä. Pyysimme videolla esiintyviä myös allekirjoittamaan suostumuslomakkeen, joka antaa luvan videon julkiseen esittämiseen. Videolle ei annettu rahoitusta, joten käytimme omia välineitä kuvaamiseen ja omia sekä hammasteknikkokoulutuksen tavaroita rekvisiittana. Taustalla olevat äänet on itse luotuja tai ilmaisia, vapaaseen käyttöön annettuja ääniä.

3.2 Videon teossa käytetty välineistö ja ohjelmat

Päädyimme käyttämään omia kuvausvälineitä. Jokiselta löytyi järjestelmäkamera Canon EOS 500D ja Laakkoselta GoPro Hero 7 white. Molempia kameroita käytettiin lähes kaikissa ostoissa, mutta osassa käytettiin vain GoProta. Nopeutetut pätkät videolla on kuvattu GoProlla, esimerkiksi sähköpotkulauta-ajelu ICT-Cityltä Turun tuomiokirkolle ja siirtyminen koululta Dentechin tiloihin. Osan ostoista kuvasi myös juontaja itse, esimerkiksi Juho Heikkilä laskeutuessaan EduCityn portaita alas. Videolla haastattelujen aikana käytettyjä täytemateriaaleja, eli kuvia ja klippejä, otettiin pidemmän aikavälin aikana omilla älypuhelimilla.

Videon editoinnissa käytimme pääsääntöisesti *iMovie*-ohjelmaa. Äänten editointiin käytettiin jonkin verran *Audacity*-ohjelmaa, mutta näitä pystyi muokkaamaan myös *iMovie*llä. *iMovie*ssa on itsessään tarjolla musiikkia, efektejä ja grafiikkaa. Nämä ovat kuitenkin suojattu *Apple Inc.* immateriaalioikeuksilla (Apple Inc, 2019). Koska meillä ei ollut budjettia videointia varten, emme käyttäneet maksullisia ohjelmia tai materiaaleja videon teossa. Tekstitysten ja kokonaisuuden tarkastelussa käytimme *VLC-player* -ohjelmaa.

3.3 Tekijänoikeudet

Tekijänoikeudet suojaavat teoksen tekijän oikeuksia. Ne antavat tekijälle yksinoikeuden määrätä hänen luomansa teoksen oikeuksista ja luvista, myymisestä ja muiden käyttöluvista. Tekijänoikeudet edesauttavat luovan työn tekijöiden elatusta, mutteivät suojaa teoksen sisältämää tietoa, aihetta, juonta tai rakennetta. Tekijän ilmaisutapa on kuitenkin suojattu. (Kopiosto, 2019.)

Halutessaan käyttää omissa luovissa teoksissaan muiden luovia töitä, on näihin hankittava töiden tekijöiden lupa. Osa netissä löytyvistä materiaaleista on *Creative Common* -lisenssin (lyh. CC) alaisia tuotteita, jolloin niitä voidaan tietyissä raameissa käyttää lupaa pyytämättä. Tämä kuitenkin edellyttää CC-tietojen lisäyksen muiden teoksista omaan teokseensa tekijän vaatimalla tavalla. Iso osa CC-oikeuksilla varustetuista teoksista on vapaasti käytettävissä koulutöihin. Meidän videomme ei kuitenkaan täysin kuulu tämän säännönläisen käytännön alaisuuteen. Tekemämme video markkinoi omalla tavallaan ammattikorkeakoulua ja koulutusala, jonka vuoksi videomme voidaan määritellä myös markkinointivideoksi. (Kopiosto, 2019.)

Emme ottaneet maksullisia kappaleita videon taustalle soimaan, emmekä voineet myöskään luvata rojaltilivapaata musiikkia tarjoaville toimijoille, ettei videotamme käytettäisi markkinoinnissa meidän tietämättämme. Päädyimme siis etsimään musiikintarjoajaa, jonka musiikkia saisi käyttää ilmaiseksi videoissa myös mahdollinen markkinointi mielessä. Löysimme *Youtuben* tarjoaman *Youtube Audio Libraryn*, joka tarjoaa musiikkia videoiden tekoon. Sieltä löytyi musiikkia moneen makuun eri oikeuksilla. Koska videomme tulitisiin julkaisemaan Youtubessa, ja koska heiltä löytyi musiikkia, jota saisi käyttää myös markkinointimielessä, päätimme käyttää yhtiön musiikkia videon taustalla. (Youtube, 2022.)

3.4 Videon juontajat ja muut avustajat

Toisen juontajan oli hyvä olla itse opinnäytetyöprosessissa mukana videon kannalta. Toisen oli hyvä olla miespuolinen, jotta katsojakin näkisi, että alalle

hakeutuu edelleen myös miehiä. Tämä loisi monipuolisuutta videoon, ja mahdollisesti laajentaisi katsojakuntaa. Juontajiksi valittiin siis Suvi Laakkonen ja Juho Heikkilä.

Taustalle esiintymään saimme Noora Kososen, Kia Juholan ja Paula Viitasaaren. Jokinen hoiti suurimman osan kuvaamisesta ja ohjaamisesta. Yhdessä suunnittelimme kuvauskohteet ja -reitit juontajille. Videolla esiintyvät saivat myös antaa parannusehdotuksia ja heille luontevampia tapoja esiintyä.

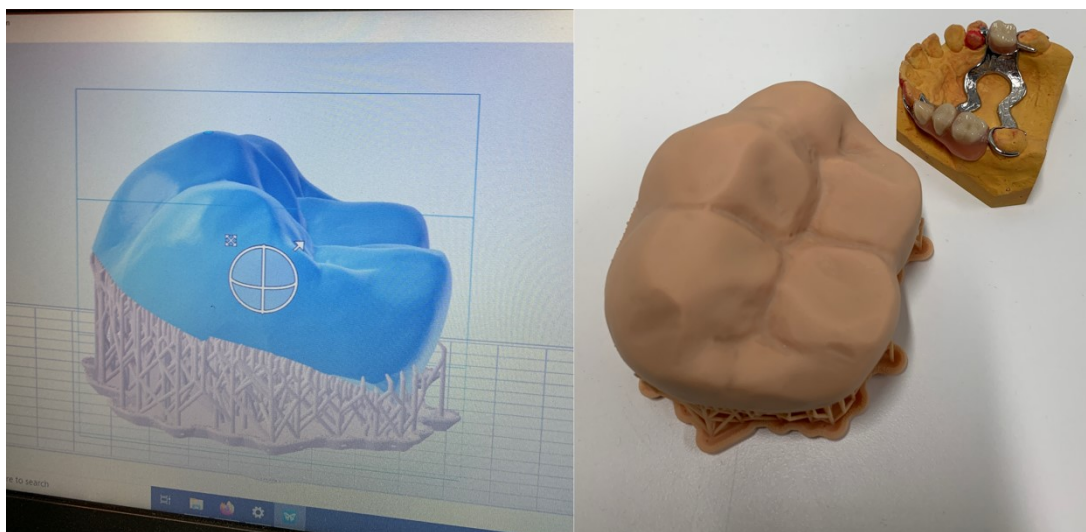
Haastateltaviksi saimme esiintyjäryhmästämmme kaksi toisen vuoden opiskelijaa, Paula Viitasaaren ja Noora Kososen, jotka ovat hakeneet alalle eri lähtökohdista ja eri hakuväylien kautta. Viitasaarella on jo aiempi korkeakoulututkinto, joten hän päätyi hakemaan opiskelemaan maksullisten polkuopintojen kautta. Kosonen taas haki kevään yhteishaussa ja tuli valituksi suoraan lukiosta. Valitsimme heidät, jotta saisimme kaksi eri näkökulmaa hammasteknikon opintoihin hakeneille.

Kaksi opettajaa lupautui myös haastatteluun. Johannes Halttu toimii koulutuksessa opetushammasteknikkona ja Dentechin vastaavana hammasteknikkona. Hän on myös itse käynyt Turun AMK:n hammasteknikkokoulutuksen. Valitsimme hänet kertomaan sekä työstään Dentechissä että oman kokemuksensa koulutuksesta. Toinen haastateltava, Pasi Alander, toimii lehtorina Turun AMK:ssa hammastekniikan koulutuksessa ja opettaa muun muassa biomateriaalitiedettä.

3.5 Rekvisiitta videon taustalla

Kaikki käyttämämme rekvisiitta on peräisin joko Jokiselta tai Laakkoselta tai hammasteknikkokoulutuksen tavaroista. Halusimme tuoda videossa esiin alalla nähtäviä laitteita, välineitä ja alan kirjallisuutta, jotka voisivat luoda katsojassa mielenkiintoa alaa kohtaan. Halusimme myös korostaa Turkuja, koska Turun ammattikorkeakoulu on ainut paikka Suomessa, jossa alaa opiskellaan. Jokiselta löytyi Posankka-pienoismalli, joka on yksi Turun merkittävimmistä

tunnusmerkeistä. Aivan videon alussa juontaja käyttää myös Turun murretta ”Turuust” (Turusta).

Kuva 1. 3D-suunnitelma tulostettavasta hampaasta. Toisessa kuvassa on tulostettu 3D-hammas, jonka on vierellä vertailun vuoksi oikeankokoinen kipsimalli.

Osan rekvisiitasta teimme itse, esimerkiksi kipsi- ja silikonihampaat. Kipsihampaat valoimme jo valmiisiin silikonimuotteihin eli ”läskeihin”, ja silikonihampaat muotteineen valmistimme itse. Näiden lisäksi Jokinen tulosti 3D-tulostimella hampaan 36 kruunuosan (kuva 1). Rekvisiittana käytimme myös koulutukselta lainattuja kurssien esimerkkitoita ja omia valmiita harjoitustöitä. ”Kalinahampaiden” (kuva 2) tarkoitus oli alussa olla vain pieni yksityiskohta, joka yhdistää videon eri paikoissa kuvatut kohtaukset toisiinsa. Ajatusten ja mielikuvituksen eläessä kuvausten aikana päätimme lopulta ottaa hampaat juontajien mukaan kulkemaan videon alusta loppuun saakka. Ne ovat lisäksi sekä visuaalisesti että auditiivisesti hauska ja erottuva lisä videoon.

Vaatetuksen suhteen päätimme, että hammastekniikan koulutuksen tiloissa käytämme laboratoriotakkeja, joita käytämme normaalisti opiskelujen aikana työskennellessämme laboratoriotiloissa. Näin katsojat pääsevät näkemään, miltä työskentely näyttää luokkatiloissamme. Muualla kaikki saivat itse valita asusteensa. EduCityn parvekkeella ja Tuomiokirkkopuistossa pyysimme kaikkia kuvattavia laittamaan yhteiset alan haalarit, sillä ne ovat yksi opiskelijoiden

tunnusmerkeistä. Juontajilla on päällä samat vaatteet koko videon ajan, paitsi hammastekniikan tiloissa, joissa he käyttävät edustavasti laboratoriotakkejaan. Päätimme, että juontajat eivät käytä koronapandemiasta huolimatta suunenäsuojuksia, vaikka videon taustalla moni niitä käyttääkin. Mielestämme videolla on tärkeä nähdä myös juontajien ilmeet ja suiden liikkeet, mikä parantaa saavutettavuutta. Maski olisi myös peittänyt osan äänestä. Videota tullaan toivottavasti näyttämään useita vuosia tästä eteenpäin, jolloin koronapandemiatilannekin on erilainen.

Kuva 2. Videon yhdistävänä tekijänä käytettiin "kalinahampaita".

3.6 Tekstitykset

Videoiden tekstityksissä on tavoitteena saavutettavuus, jossa on kyse yhdenvertaisuudesta ja ymmärrettävyydestä. Turun AMK pyrkii takaamaan sen, ettei kukaan jää palveluiden ulkopuolelle (Turun ammattikorkeakoulu⁴, 2022). WCAG eli Web Content Accessibility Guidelines listaa kriteerit verkkosisältöjen saatavuudelle (Aluehallintavirasto¹, 2020).

Tekstitys on yksi tapa yhdenvertaistaa videon saatavuus niille, jotka eivät pysty kuulemaan, mitä videolla sanotaan. Teimme videolle siis ensisijaisesti suomenkieliset tekstitykset. Koska Suomi on kaksikielinen maa, päätimme kääntää videon myös ruotsiksi. Mahdollisten kansainvälisten kiinnostusten vuoksi käänsimme tekstityksen näiden lisäksi myös englanniksi. Laakkonen käänsi ruotsinkielisen ja Viitasaari englanninkielisen tekstin.

Teimme tekstitykset luomalla .srt tiedoston jokaisesta kielestä, jolle puhuttu teksti käännettiin. Kirjoitimme sen tietokoneen perusteksturi-ohjelmalla, ja tallensimme sen muokkauksen ajaksi normaaliksi .txt "plain text" -tiedostoksi. Lopullinen tekstitystiedosto tallennettiin muotoon .srt.

Tekstitystä kirjoittaessa jokaiselle selosteelle annetaan oma juokseva numero, missä järjestyksessä teksti tulee esittää. Seuraavalle riville tulee määritelty aika, missä vaiheessa tekstitys tulee näkyviin, ja milloin sen näyttäminen lopetetaan. Näiden jälkeen uudelle riville tulee näkyville tuleva teksti. On tärkeää muistaa erotella selosteet toisistaan tyhjällä rivillä. Jos ajastettujen tietojen väliin ei tule tyhjää riviä, tekstitys näkyy isona sotkuna ja jälkimmäiset tekstit eivät ilmesty suunniteltuna aikana näkyviin. (Tirumala & Youngblood, 2021.)

Tekstityksen ajastus koostuu neljästä numerosarjasta, jotka erotellaan toisistaan kaksoispisteen avulla. Ensimmäiset kaksi numeroa edustaa tunteja, seuraavat minuutteja ja viimeiset kaksi sekunteja. Sekunnit erotellaan pilkulla viimeisestä kolmen numeron sarjasta, joka edustaa sadasosasekunteja. Näiden jälkeen tulee välilyönti, kaksi väliviivaa peräkkäin "--" ja nuolenpää ">", jotka kaikki kirjoitetaan yhteen, ja lopuksi vielä uusi välilyönti (ks. kuva 8). Viimeiseksi tulee ajastettu edellämmainitun kaltainen numerosarja, joka ilmoittaa koska tekstitys loppuu. (Tirumala & Youngblood, 2021.)

4 TOTEUTUS

4.1 Kuvaukset

Kuvaukset aloitettiin sovitusti suunnitellun aikataulun mukaisesti. Aikataulu oli suunniteltu siten, että kohtauksen henkilöt pystyisivät olemaan läsnä heidän opiskelujensa ja töidensä lomassa. Olimme varanneet aikatauluun joustovaraa, jotta kaikki saataisiin kuvattua aikataulussa. Jotkin kuvaukset kestivät odotettua kauemmin ja toisista suoriuduttiin nopeammin kuin oletettiin. Kuvausten viivästymiseen vaikuttivat esimerkiksi julkiset tilat ja niissä edestakaisin kävelevät muut opiskelijat sekä ulkokuvauksissa liikenteen melu.

Kuvausten aikana saimme tehtyä lisämateriaalia suunniteltujen materiaalien lisäksi pysyen silti hyvin aikataulussa. Käytimme kuvauksissa melkein kaikissa oloissa kumpaakin kameraa. Alanderin haastattelussa tallensimme äänen taustamelun vuoksi matkapuhelimen sanelimen avulla. Yhteensä materiaalia kertyi noin 42 Gb dataa.

Tiistaina 19.10.

Aloitimme päivän ”EduCityn parveke” -kohtauksella (ks. liite 1). Jouduimme ottamaan useita ottoja, sillä olimme ulkona ja liikenteen melu kuului välillä taustalla liikaa. Vaikeuksia oli myös aloituksen kanssa, sillä vauhtiin pääseminen ja kuvattavana olemiseen tottuminen kestivät hetken. Lisäksi kerralla muistettavien vuorosanojen määrä oli joissain kohtauksissa liikaa, joten päädyimme ottamaan useampia lyhyitä ottoja ja liittämään niistä parhaimmat videolle.

Jatkoimme tästä ICT-Cityn puolelle, kellarin käytävään ja koulutuksen tiloihin. Kuvasimme iltapäivällä viimeisenä myös loppukohtauksen Turun tuomiokirkon läheisyydessä. Olimme sopineet, että muista ryhmistä ilmestyisi opiskelijoita paikalle taustalle vilkuttamaan kameralle. Toivoimme suurempaa osanottajamäärä, mutta ajankohta saattoi olla huono suurimmalle osalle.

Mukana olivat taustalla kuvausryhmämme lisäksi Emilia Lapinkangas, Paulina Heponiemi, Riina Helleharju ja Henni Leinonen.

Keskiviikkona 20.10.

Kuvasimme Dentech-kuvaukset aamupäivän aikana. Jatkoimme tästä EduCityn puolelle porraskohtaukseen. Tämä jouduttiin kuvaamaan useaan otteeseen, sillä tässäkin kohtauksessa piti muistaa kerralla paljon vuorosanoja. Kokeilimme myös kuvata portailta laskeutumisen kahdella eri tavalla. Kokeilimme tapaa, jossa juontaja pitää GoPro-kameraa itse kädessä ja kuvaa samalla itseään. Lisäksi kokeilimme myös tapaa, jossa kuvaaja laskeutuu portaita juontajan edellä. Päädyimme kuitenkin valitsemaan ensimmäisen vaihtoehdon, sillä se oli sekä turvallisempi että kuvanlaadullisesti parempi vaihtoehto. Lisäongelmia aiheuttivat myös ympäristössä liikkuvat ihmiset, jotka eivät huomanneet ”Kuvaus käynnissä” -lappuja.

Huomasimme, että olimme vahingossa jättäneet yhden kohtauksen kuvaamatta hammastekniikan tiloissa. Olimme kuitenkin edellä aikataulussa, joten kuvasimme sen seuraavaksi. Monet otot menivät kerralla purkkiin, mutta osa piti ottaa uudemman kerran joko kuvausprojektin ulkoisten tai sisäisten häiriötekijöiden vuoksi.

Tässä vaiheessa myös kehittelimme videoon jouhevia siirtymiä paikasta toiseen, jotta videosta tulisi yhteneväisempi ja hauskempi. Nämä löytyvät liitteestä 1 ylimääräisinä kuvauksina. Yhdistimme ICT-Cityn kellariin vievän hissin ja EduCityn liukumäen vieressä olevan hissin siten, että EduCityn hissi veisi ICT-Cityn kellariin (näin ei valitettavasti todellisuudessa ole). Tätä ideoimassa meidän kanssamme oli myös Heikkilä, videon toinen juontaja. Kuvasimme tässä kohtaa GoProlla myös pikakävelyt EduCityn parvekkeelta portaille ja siirtymisen ICT-Cityltä Dentaliaan, Dentechin tiloihin. Koimme, että tällaisilla siirtymillä saimme videoon paremmin jatkumoa.

Torstaina 21.10.

Torstaina kuvasimme vielä jäljellä olevat opettajien ja oppilaiden haastattelut sekä siirtymisen Dentechiltä Tuomiokirkolle. Haastattelimme opettaja Alanderia

(kuva 3) sekä opetushammasteknikko Halttua, jotka toivat videoon ammatillista näkemystä ja tietoa. Opiskelijoiden haastattelu toi videoon opiskelijoiden näkökulmaa alasta ja esitteli heidän syitänsä, miksi he hakeutuivat alalle.

Siirtymisen Dentechiltä Tuomiokirkolle toteutimme Jokisen sähköpotkulaudalla. Käytimme GoPron rintaan kiinnitettävää lisäosaa, jolloin pystyy kuvaamaan ympäristöä menosuuntaan.

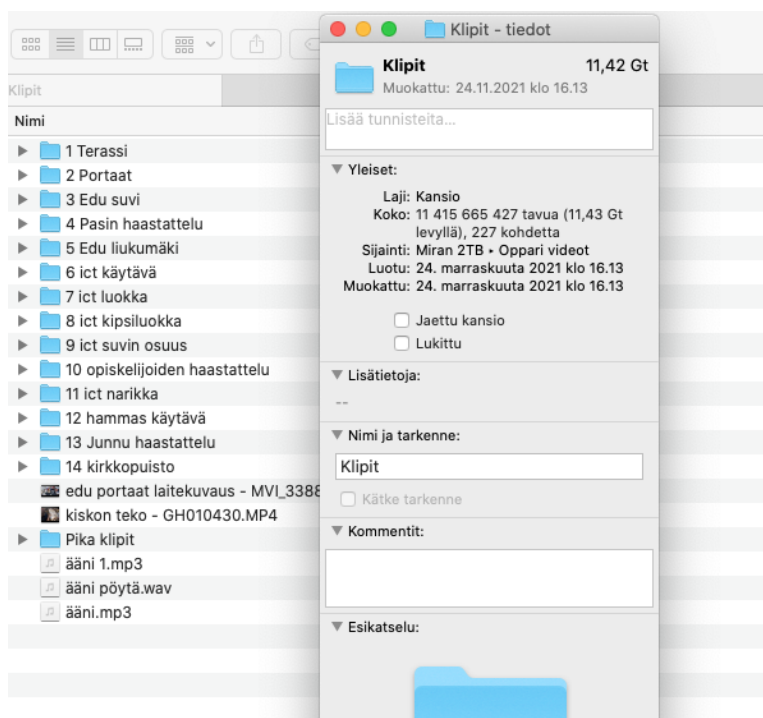
Kuva 3. Opettaja Alanderin haastattelun lavastus.

4.2 Videon editointi

Käytimme videon editoimiseen *iMac*-tietokoneen *iMovie*-ohjelmaa (kuva 5). Ohjelmalla leikkasimme otettuja videoita, liimasimme niitä yhteen muiden videoiden ja kuvamateriaalien kanssa ja editoimme niistä lopullisen videon. Ääniä editoimme tarvittaessa *Audacity*-ohjelmalla, mutta *iMovie*llä pystyi niitäkin käsittelemään jonkin verran. Lopulta tulostimme lopullisen version *iMovie*n tallennusohjelman avulla Youtube-sopivaan formaattiin.

Materiaalin läpikäynti

Kolmen päivän kuvausten aikana otimme noin 200 kappaletta videonpätkiä tai kuvia (ks. kuva 4). Kävimme videot yksitellen läpi ja analysoimme kohtaus kohtaukselta niiden laatua ja sopivuutta lopulliseen videoon. Ensimmäisen päivän kuvauksissa Canonin asetukset eivät olleet kohdillaan, minkä vuoksi näistä ei montakaan otosta läpäissyt kriteerejä. GoPron etuudet olivat siinä, että se tallensi kuvaa laajasti sekä kohtalaisen hyvin ääntä. Luotimme paljon GoPron kykyyn tallentaa ääntä, minkä vuoksi emme nauhoittaneet puhetta muulla äänityslaitteella. Lopulta saimme kasaan jokaisesta kohtauksesta mielestämme parhaimmat otokset ja käytimme näitä lopullisessa videossa.

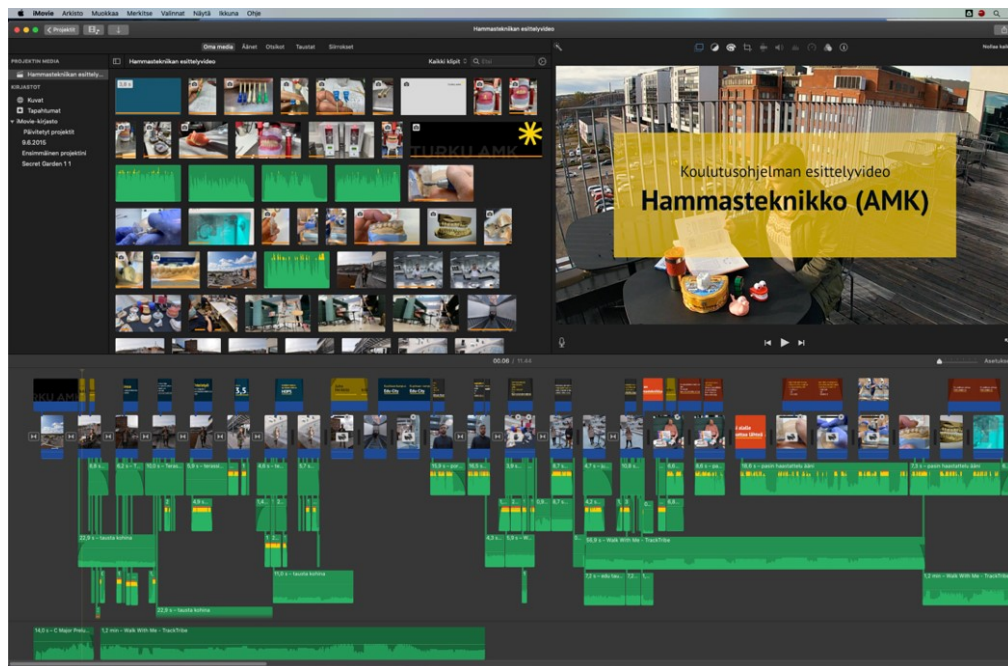
Kuva 4. Näyttökuvaa valittujen ja lajiteltujen videonpätkien kansioista.

Leikkaus ja yhdistäminen

Meillä oli käytössä iMac ja sen mukana tuleva iMovie-ohjelma. Tähän ohjelmaan latusimme lopulliset videot, joihin olimme päätyneet. Käsikirjoituksen avulla järjestelimme videot suunnitellusti järjestykseen.

Halusimme tuoda videossa esille monta asiaa pyrkien silti sitomaan asiat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Ensin keskityimme antamaan esitietoa alasta kiinnostuneille menemättä liikaa yksityiskohtiin. Tämän jälkeen syvennyimme opettajan haastattelulla alaan hieman informatiivisemmin. Seuraavaksi kävimme läpi, miten alalle voi hakea. Näiden alkutietojen jälkeen esittelimme paikkoja, joissa opiskelemme, ja minkälaisia laitteita tai työkaluja käytämme työskennellessämme. Tähän kohtaan liitimme opiskelijoiden haastattelun, joka tarjoaa henkilökohtaisemman näkökulman aiheeseen. Tällainen opiskelijoiden kokemuksiin perustuva tieto voi rohkaista hammastekniikasta kiinnostuneita hakemaan alalle. Lopuksi esittelimme vielä koulun harjoittelulaboratorion, Dentechin, ennen kuin jatkoimme matkaa vapaa-ajalle.

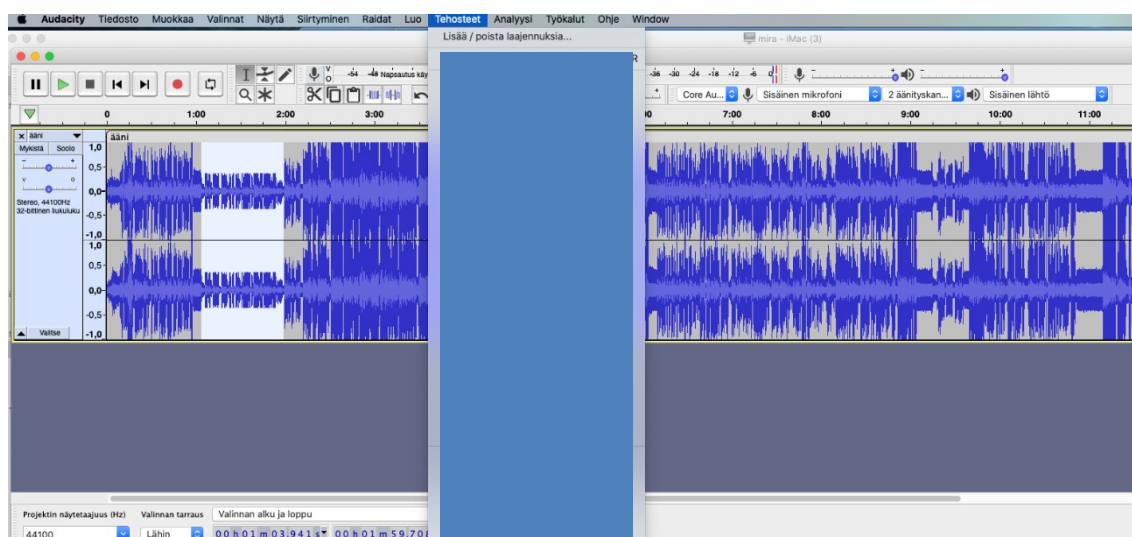
Koko video ideoitiin soljumaan mutkattomasti eteenpäin, jotta videota olisi kiinnostava katsoa. Tarkoitus oli myös antaa katsojalle mahdollisimman paljon tietoa lyhyessä ajassa. ”Kalinahampaat” (kuva 2) eli esine, joka liikkui juontajien mukana paikasta toiseen, päätettiin kuvauspäivinä pitää kohtausten yhtenäistävänä elementtinä. Näiden lisäksi videossa käytettiin värejä korostuselementteinä. Taustamusiikilla tavoiteltiin yhteneväisyyttä ja koomisuutta videon kokonaisuudessa.

Kuva 5. Näyttökuvaa iMovie-näkymästä editointivaiheessa.

Äänet

Kuvauksissa käytimme GoPron nauhoitusta äänittääksemme puheen mukaan videoon. Osassa videoita puhe oli kuitenkin niin pahasti taustamelun peitossa, että sitä oli vaikea nostaa ylös. Näin ollen osa puheesta nauhoitettiin jälkikäteen ja synkronoitiin sopimaan juontajien huulten liikkeiden kanssa yhteen. Koska uudessa nauhoitteessa ei ollut taustamelua, lisäsimme siihen taustalle alkuperäisestä videosta saatua taustamelua, mutta pienemmällä voimakkuudella. Näitä editoimme Audacity-ohjelmalla (kuva 6) ja lisäsimme ne sen jälkeen iMovie-ohjelmaan.

Kuva 6. Näyttökuvaa Audacity-ohjelman näkymästä.

Halusimme aloittaa videon klassisella ja kevyellä musiikilla, joka muuttuisi aloituksen jälkeen sykkiväksi tahdiksi. Tämän pyrkimyksenä oli pitää katsoja videon mukana loppuun asti. Youtube Audio Library:sta löysimme sopivat kappaleet tähän tarkoitukseen. Alkuun valitsimme klassisen *Bachin preludin*, joka loi iloisen ja kevyen tunnelman. Tämän jälkeen lisäsimme ääniraitaan pari ääniefektiä, jotka myös löysimme Youtuben Audio Library:sta. Nämä loivat sopivan kevyen alun videolle, josta pääsimme musiikin ja puheen avulla itse asiaan. Valitsimme taustalle *TrackTriben* "Walk with me" -kappaleen, joka Youtuben tietojen mukaan oli ilmaisessa käytössä. Tämä kappale oli kuitenkin

vain alle kaksi minuuttia pitkä, joten etsimme kappaleesta sopivan kohdan, josta teimme silmukalla toistuvan sykkeen videon taustalle.

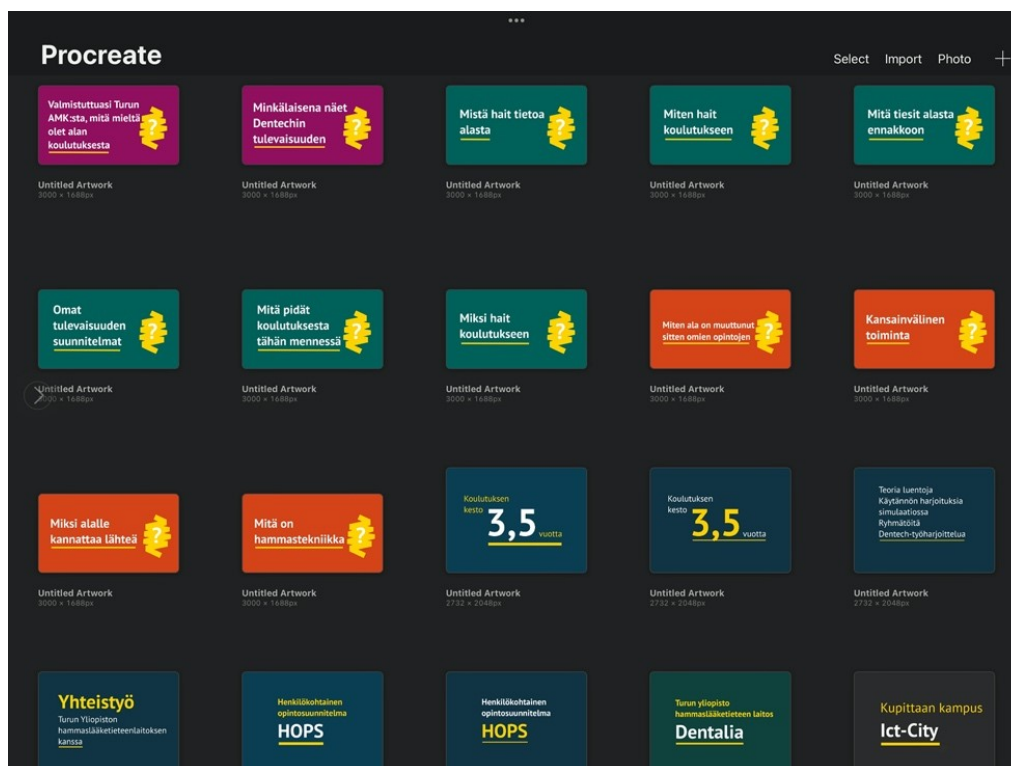
Nauhoitettujen äänten ja valmiiden musiikkien yhteensopivuuden kanssa oli pieniä vaikeuksia äänten voimakkuuksien kanssa. Nauhoitetuista puheäänistä piti poistaa taustamelua, mikä taas vahingoitti lopullista puheäänien laatua. Valmiit musiikit on luotu omilla voimakkuuksillaan, ja niissä korostetaan niiden etuuksia. iMovie-ohjelmassa oli automaattinen taustaääniraitojen vaimennus, mutta tämä ei myöskään aina kuulostanut lopputuloksessa edulliselta. Näin ollen ääniraitoja ja musiikin voimakkuuksia käsiteltiin runsaasti. Lopulta päätimme luoda ensin videon, jossa puheäänit olivat kohdillaan, ja liittää vasta tähän taustamusiikin.

Kuvamateriaalit

Käytimme videossa Turun AMK:n graafisten ohjeistuksen mukaisia materiaaleja, joita saimme ladattua koulun sivuilta. Aloitimme koulun logolla, jonka liitimme alun jälkeen videon oikeaan yläkulmaan koko sen keston ajaksi. Lopetimme videon ammattikorkeakoulun graafiseen logoanimaatioon.

Loimme itse *Procreate*-ohjelmalla (kuva 7) loput videon korostuselementeistä. Näihin käytimme Turun AMK:n graafisesta ohjeistuksesta löytyviä tietoja typografiasta, värimaailmasta ja muista tehokeinoista. Henkilöiden esittelyn ja aiheiden otsikoiden lisäksi käytimme korostuselementtejä nostamaan puhutun tekstin tärkeitä kohtia esiin.

Turun AMK käyttää värimaailmassaan peruskeltaisen lisäksi viittä muuta väriä. Segmentoimme videon aihepiireittäin näillä väreillä, jolloin jokainen osio sai oman ilmeensä. Nimikylteissä käytimme koulun perusväriä eli keltaista. Osa tekstikentistä tuli näkyviin ruudun päälle peittäen osan taustasta. Visuaalisesti katsoimme sen olevan parempi murtaa annettua väriä puolipeittäväksi, jolloin tausta ei peittynyt täysin. Turun ammattikorkeakoulun aurinko-logosta tehtyä sakaraa käytimme tehosteena kysymyksissä.

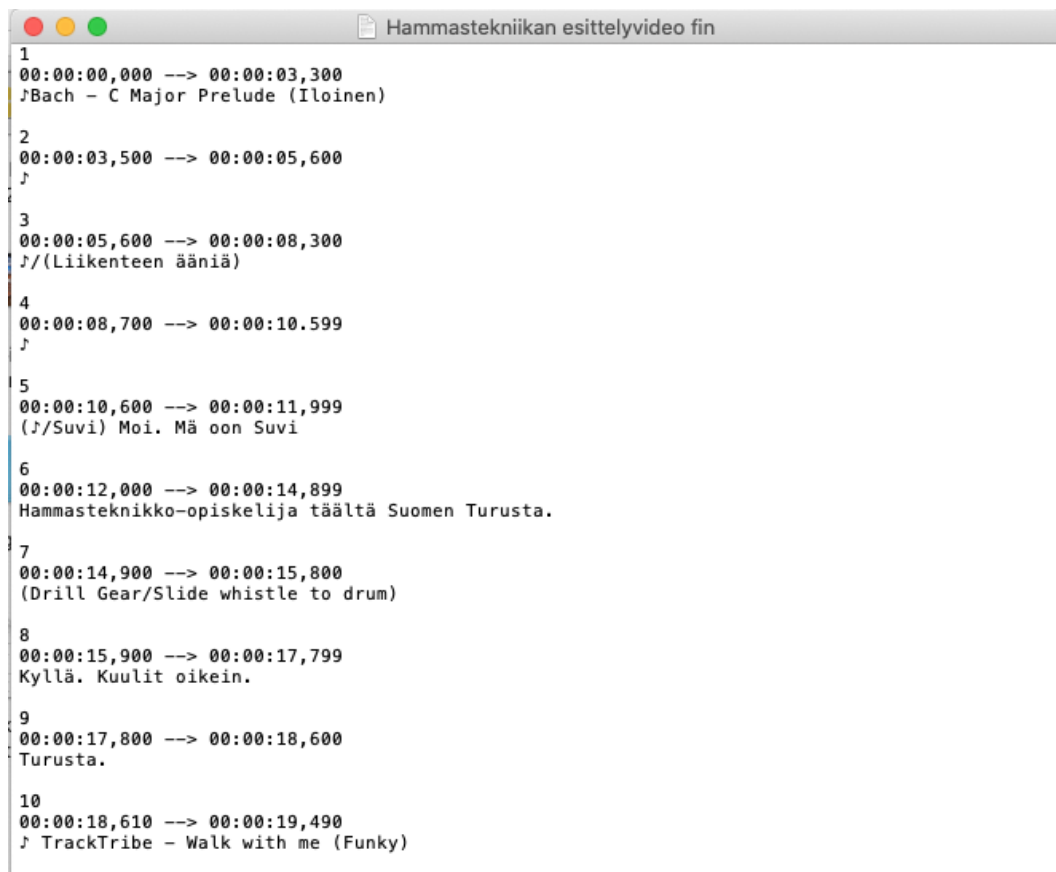
Kuva 7. Näyttökuvaa Procreate-ohjelman työpöydästä, jolla luotiin kuvamateriaaleja.

4.3 Tekstitysten kääntäminen ja liittäminen videolle

Kun lopullinen video oli saatu kasaan, aloitimme tekstitysten tekemisen. Aluksi piti tarkistaa, täsmääkö se käsikirjoituksen kanssa. Joissain kohdissa juontajat olivat käyttäneet oikeuttaan kertoa haluttu asia omin sanoin, mikä muutti alkuperäistä käsikirjoitusta. Haastatteluista käsikirjoitukseen ei ollut kirjattu ylös muuta kuin kysymykset, minkä vuoksi lopullinen editoitu versio näistä oli kirjattava ylös.

Kun puhuttu teksti oli kirjattu ylös, aloimme sovittaa sitä tekstityskaavan mukaan tiedostoksi. Koska Turun AMK tukee saavutettavuutta videoissaan, mekin pyrimme täyttämään nämä vaatimukset tekstityksissämme. Pyrimme luomaan kuvailevaa tekstiä puheen lisäksi, jolloin videota voidaan katsoa ilman ääntäkin, ja silti ymmärtää tilanteen koomiset ääniefektit. Videossamme on kuitenkin hyvin paljon tietoa ja puhetta, minkä takia näitä saatavuustekstejä oli kohtalaisen vaikea tiputella tekstin joukkoon. Jos tekstiä oli paljon, se täytyi

leikata pienempiin osiin ja esittää lyhyemmässä ajassa. Tämän vuoksi osa tekstien vaihdoista tapahtuu nopeaan tahtiin, minkä vuoksi niiden väliin oli vaikea saada mahtumaan mitään ylimääräistä.


```

1
00:00:00,000 --> 00:00:03,300
♪Bach - C Major Prelude (Iloinen)

2
00:00:03,500 --> 00:00:05,600
♪

3
00:00:05,600 --> 00:00:08,300
♪/(Liikenteen ääniä)

4
00:00:08,700 --> 00:00:10,599
♪

5
00:00:10,600 --> 00:00:11,999
(♪/Suvi) Moi. Mä oon Suvi

6
00:00:12,000 --> 00:00:14,899
Hammasteknikko-opiskelija täältä Suomen Turusta.

7
00:00:14,900 --> 00:00:15,800
(Drill Gear/Slide whistle to drum)

8
00:00:15,900 --> 00:00:17,799
Kyllä. Kuulit oikein.

9
00:00:17,800 --> 00:00:18,600
Turusta.

10
00:00:18,610 --> 00:00:19,490
♪ TrackTribe - Walk with me (Funky)

--

```

Kuva 8. Näyttökuvaa suomenkielisestä tekstityksestä.

Kun olimme saaneet suomenkielisen tekstityksen (kuva 8) kohdilleen, aloimme tekemään käännöksiä. Käytimme käännöksissä lähes samaa ajastusta kuin suomenkielisessä tekstityksessä, mutta näihin lisäsimme väliotsikot ja kysymykset, joita ei tullut ilmi puheessa. Pyrimme näissäkin pitämään mukana kuvailevan tekstin.

Hammastekniikan alalla on paljon erityissanastoa, ja välillä oli vaikea löytää oikeaa vastaavaa termiä toisella kielellä, varsinkin ruotsiksi. Viitasaari käänsi tekstitykset englanniksi ja Laakkonen ruotsiksi. Englanninkielisiä termejä löytyi paremmin kuin ruotsinkielisiä, sillä suurin osa tieteenalan julkaisuista kirjoitetaan englannin kielellä. Molemmissa käännöksissä käytimme muun

muassa MOT Sanakirjat® -kielipalvelua, johon Turun ammattikorkeakoulun opiskelijoilla on käyttöoikeus. Tämän lisäksi käytimme jonkin verran Glosbe-online-sanakirjaa ja sanakirja.org-palvelua. Välillä oikea muoto, sana tai termi löytyi pelkästään etsimällä Google-hakusanalla. Ruotsinkieliseen tekstitykseen löytyi vinkkejä suomenruotsalaisilta kavereilta sekä myös joidenkin suomalaisten hammaslaboratorioiden, esimerkiksi HighDent Oy:n, Loisto Laboratoriot Oy:n tai Plandentin ruotsinkielisiltä verkkosivuilta.

Tekstitykset oikoluettiin useaan otteeseen, sillä kirjoittaja ei aina huomaa omia virheitään. Pyysimme myös asiantuntijaa oikolukemaan ruotsinkielisen tekstityksen, sillä hän on ruotsin- ja saksankielenopettaja. Englanninkielisen tekstityksen oikolukemiseen emme pyytäneet ketään projektin ulkopuolista.

4.4 Julkaisu

Videon julkaisu tapahtui kevään 2022 aikana. Pyysimme ennen julkaisua videolla esiintyneitä allekirjoittamaan suostumuslomake, joka antaa heidän suostumuksensa videon julkiseen esittämiseen.

Emme voineet julkaista videota Turun AMK:n Youtube-kanavalla, sillä ammattikorkeakoulun viestintäosasto ei ollut videon tekemisessä mukana. Videon julkaisutavassa meillä oli siis kaksi vaihtoehtoa: joko oman yksityisen tilin luominen Youtube-kanavalle tai yhteinen bränditili hammastekniikan koulutuslalle. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan video ladattaisiin kanavalle ja linkitettäisiin suoraan opinnäytetyöhön. AMK:lla ei olisi oikeuksia tiliin, ja me hallitsisimme videota jatkossakin. Toisen vaihtoehdon mukaan koulutuksen opettaja loisi Youtubeen bränditilin koulutukselle, jolloin koulutuksen opettajilla olisi myös tilin käyttöoikeudet.

Päätimme julkaista videon Youtube-brändikanavalla Hammasteknikkokoulutusnimen alaisuudessa, sillä halusimme, että videota pystyttäisiin näyttämään jatkossakin muille eikä se olisi liikaa sidoksissa videon tekijöihin. Julkaisimme videon virallisesti 14.4.2022. Videon voi katsoa linkistä avautuvalla Youtube-kanavalla [Linkki](#) (Jokinen & Laakkonen, 2022).

5 LOPUKSI

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda esittelyvideo Turun ammattikorkeakoulun hammastekniikan koulutusohjelmalle. Videon luomiseen saatujen ohjeiden mukaan virallista takarajaa videon julkaisemiselle ei ollut. Annettiin vain päivämäärä, jota sai tarpeen tullen muuttaa. Saimme videon kuitenkin julkaisuvalmiiksi jo maaliskuun aikana, ennen aikarajaa 1.6.2022.

Käytimme videon suunnittelussa apuna Turun AMK:n sivuilta löytyviä ohjeita brändin käyttöön sekä opinnäytetyön tekemiseen. Alkujärjestelyihin ja esitöihin meni eniten aikaa, esimerkiksi rekvisiittojen valitsemiseen ja hankkimiseen. Myös kuvausreitit suunnitteleminen ja videon käsikirjoituksen ideointiin ja muokkaamiseen kului odotettua enemmän aikaa. Ideapaperin kirjoittaminen auttoi hahmottamaan prosessin laajuutta.

Laadimme toimintasuunnitelman kuvauksia varten, mikä osoittautui tärkeäksi, vaikka jouduimme tekemään muutoksia matkan varrella. Saimme kuitenkin kuvaukset tehtyä aikataulun puitteissa. Erityisen tyytyväisiä olemme lisäkuvauksiin eli pikakuvaustoiminnolla kuvatuihin kohtauksiin, sillä ne toivat jatkumoa videoon luoden siitä yhtenäisen tarinan.

Kuvausporukka oli kokonaisuudessaan hyvä. Kaikki saapuivat oikeina päivinä paikalle, ja pienistä alkuvaikeuksista huolimatta saimme kuvaukset käyntiin. Ainoastaan loppukohtaus jäi hieman harmittamaan, koska kovinkaan moni videoprojektin ulkopuolinen opiskelija ei päässyt paikalle taustalle luomaan mielikuvaa yhteishengestä. Olisimme toivoneet suurempaa joukkoa taustalle, mikä olisi antanut innokkaaman kuvan koulutusta kohtaan. Ulkokuvauksissa liikenteen melu ja sisällä taustamelu olivat välillä häiritseviä, joten päädyimme äänittämään osan otosten puheet meluttomassa paikassa ja liitimme ne videolle.

Editointivaihe sisälsi materiaalien läpikäynnin, niiden leikkaamisen ja yhdistämisen sekä äänten ja kuvamateriaalien muokkaamisen. Editointi oli yksi vaikeimmista ja pisimmistä työvaiheista, ja muokkasimme videota useaan

otteeseen. Välillä juontajan ääni ja kuva eivät sopineet yhteen ja välillä taustamusiikki ei ollut sopiva. Saimme kuitenkin videon sellaiseen muotoon, joka miellytti molempia. Tekstitykset päädyimme kääntämään vaaditun suomen kielen lisäksi myös ruotsiksi ja englanniksi, sillä meillä riitti osaamista niihin. Tässä otimme huomioon myös Suomen kaksikielisyyden ja kansainvälisyyden.

Julkaisuvaihe kesti pidempään kuin odotimme. Alussa oli epäselvyyksiä milloin, miten ja missä videon julkaisemme, mutta lopulta asia selvisi. Video julkaistiin koulutuksen Hammasteknikkokoulutus -tilillä Youtube-palvelussa. Näin meillä videon tekijöillä on käyttöoikeudet videoon opiskelujen ajan ja opettajilla tästä eteenpäin.

Kokonaisuudessaan videon tekeminen oli antoisaa. Meillä oli toimiva porukka, välineet ja ohjelmat. Ohjeet ja tarkoitus olivat selvät ja niillä loimme esittelyvideon, johon olemme itse tyytyväisiä. Videon tavoitteena on antaa alasta oikeanlaisempi kuva, mitä monella nyt on. Hammastekniikan ala tarvitsee lisää tekijöitä tulevaisuudessa, joten toivon mukaan videon avulla ala saa lisää näkyvyyttä sekä Suomessa että ulkomailla, ja että se inspiroi opiskelemaan pyrkiviä hakemaan opiskelemaan hammasteknikoksi.

LÄHDELUETTELO

AMK:n omat viestintäkanavat. 2022. Turun ammattikorkeakoulu⁴. Viitattu 25.2.2022.

Luettavissa: <https://tuas365.sharepoint.com/sites/Opiskelijana-Turun-AMKssa/SitePages/AMK-n-omat-viestint%C3%A4kanavat.aspx#verkkopalvelujen-saavutettavuus>

Brändikäsikirja. Messi - Opiskelija. 2021. Turun ammattikorkeakoulu¹. Viitattu 6.2.2022.

Luettavissa: <https://tuas365.sharepoint.com/sites/Messi-Opiskelija/Shared%20Documents/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FMessi%2DOpiskelija%2FShared%20Documents%2FTurun%20AMK%5Fgraafinen%5Fohjeisto%5FMessi%5Ffinal%2Epdf&parent=%2Fsites%2FMessi%2DOpiskelija%2FShared%20>

iMovie software license agreement. iMOVIE SOFTWARE LICENSE AGREEMENT.

2019. Apple Inc. Viitattu 25.2.2022. Luettavissa:

<https://images.apple.com/legal/sla/docs/iMovie.pdf>

Jokinen, M., Laakkonen, S. 2022. Hammastekniikan koulutusohjelman esittelyvideo.

Verkkosivu Youtube.com. Viitattu 14.4.2022. Saatavilla:

<https://www.youtube.com/watch?v=t84WtfKo3eo>

Kaartinen, O., Rajapuro, A. 2009. Hammasteknikoiden työvoimaennuste 2009-2050.

Opinnäytetyö. Theseus. Viitattu 24.11.2022. Saatavilla:

<http://www.theseus.fi/handle/10024/6126>

Kampukset. 2022. Turun ammattikorkeakoulu². Viitattu 7.2.2022. Luettavissa:

<https://www.turkuamk.fi/fi/turun-amk/yksikot-ja-kampukset/educity/>

Kopiosto. 2019. Tekijänoikeuden ABC. Kopirait. Viitattu 25.2.2022. Luettavissa:

<https://kopiraittila.fi/wp-content/uploads/2019/01/ABC-FIN-WWW.pdf>

Kyrö Distillery: The Whole Story. 2020. Youtube. Kyrö-Distillery-International.

Luettavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=6Q35akNanEs>

Suomen hammasteknikkoseura. 2016. Tekohampaiden tekijät ovat entistä

harvemmassa. Uutisia ja tiedotteita vuodelta 2016. Viitattu 24.11.2022.

Taiteellinen opinnäytetyö. 2021. Turun ammattikorkeakoulu³. Viitattu: 29.1.2022.

Luettavissa: <https://tuas365.sharepoint.com/sites/Messi-Opiskelija/Shared%20Documents/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FMessi%2DOpiskelija%2FShared%20Documents%2FOpinn%C3%A4ytety%C3%B6%2FTaiteellinen%20opinn%C3%A4ytety%C3%B6%2Epdf&parent=%2Fsites%2FMessi%2DOpiskelija%20>

Tietoa WCAG - ohjeistuksesta. 2020. Aluehallintavirasto¹. Viitattu 25.2.2022.

Luettavissa: <https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/digipalvelulain-vaatimukset/tietoa-wcag-kriteereista/>

Tirumala, Lakshmi N., Youngblood, Ed. 2021. Captioning social media video. Journal of Public Relations Education. s. 173-174.

Yleistä saavutettavuudesta. 2020. Aluehallintovirasto². Viitattu 27.2.2022. Luettavissa:

<https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/yleista-saavutettavuudesta/>

Youtube. 2022. Audio Library. Viitattu 25.2.2022. Luettavissa:

<https://support.google.com/youtube/answer/3376882?hl=en>

Käsikirjoitus

EduCity kattoparveke **SUVI**

- Moi, mä oon Suvi, hammasteknikko-opiskelija täältä Suomen Turusta. Kyllä, kuulit oikein, Turust.
- Turun Ammattikorkeakoulu on tällä hetkellä Suomen ainoa paikka, jossa voi opiskella hammasteknikoksi. Meidän opinnot koostuvat luennoista ja käytännön töistä. Käytännön töistä suurin osa toteutetaan simulaatioharjoituksin. Osan luennoista pitää kuitenkin Turun Yliopiston hammaslääketieteen laitos. Opinnot kestävät yhteensä 3,5 vuotta, mutta moni valmistuu jo 3 vuodessa. Sen mahdollistaa henkilökohtainen opintosuunnitelman (opetussuunnitelma), eli hops, jonka avulla jokainen voi opiskella omaan tahtiin.
- Vai mitä Juho?

EduCity isot portaat **JUHO**

- Olemme tällä hetkellä Kupittaaan kampuksella, juuri valmistuneessa EduCityssä. Täältä löytyy suuri määrä yhteiskäyttötiloja opiskelijoiden erilaisiin tarpeisiin.
- Hammasteknikkojen opinnot suoritetaan tuossa viereisessä ICT-City rakennuksessa
- Mikä sitten on hammasteknikko ja mitä on hammastekniikka? Hammasteknikko on hammasteknisten töiden asiantuntija. Hän huoltaa, valmistaa ja korjaa hammasteknisiä laitteita, joita hammaslääkäri suunnittelee potilaalle.
- Näitä voivat olla esimerkiksi erilaiset hammasproteesit,
- **purentakiskot, SUVI**
- sillat tai oikomiskojeet. **JUHO**
- Valmistuttuaan hammasteknikot työskentelevät pääasiassa yksityisissä hammaslaboratorioissa, mutta monet perustavat myös oman yrityksen. **JUHO**
- Näiden ohella hammasteknikot löytävät töitä kyllä muualtakin.
- Ammattia voi harjoittaa vain tutkinnon suorittanut, laillistettu ammattilainen.
- Tähän haetaan lupa Valviralta.
- Mutta kysytäänpä ammattilaiselta parempaa tietoa. **SUVI**

PASIN HAASTATTELU BOOTHISSA

Mitä on hammastekniikka?

- Hammastekniikka on hammaslääketieteen osa-alue, jossa kuntoutetaan suussa olevia hammaspuutoksia, tiimityönä hammasteknikon ja hammaslääkärin yhteistyönä.
- Hammasteknikko valmistaa joko kiinteitä proteeseja, irtoproteeseja, oikomiskojeita, tai joskus myös kasvoproteeseja.

Miksi alalle?

- Hammastekniikka on alana huippu kiinnostava, sen takia että siinä yhdistyy käsillä tekeminen ja sit tota niin nykyaikaiset digitaaliset valmistustekniikat.

- Kädellä tekemisessä näkee konkreettisesti sen et kun tekee kädellä niit juttui et miten se valmistuu ja näkee sen oman työn tason et se on tosi antosaa.
- Sit ei yksikään työ oo samanlainen, ja aina tulee eteen töitä, jos' joutuu haastamaan ne omat aikasemmin hankitut osaamiset.
- Ja se mikä hammastekniikassa myös kiehtoo on se et pystytään parantamaan potilaitten elämänlaatu

KV-toiminta?

- Hammastekniikka alana on hyvin kansainvälinen, vaikka me suomi ollaan pieni markkinaalue hammastekniikassa niin täälläkin tiedetään jo tosi hyvin niin ku alan kansainvälisii gurui ketkä on käyny luennoimas tääl tai tekemäs työnäytöksii.
- koska eri mais tehdään eri tavall noit hammasteknisii töitä ja kun näkee et jossain tehdään toisella tavalla niin se on tosi semmosta nii ku opettavaista et rupee miettimään et onks tää mejän tapa tehdä näit töitä niin aina se, aina se oikee.
- Ja myös sit tota noin nii koulutus on meillä tosi kansainvälistä suomessa, elikkä suomes on yks hammasteknikkokoulu-koulu ja se et jos me halutaan kollegojen kans jutella muiden hammasteknikko-opettajien kans niin meijä täytyy mennä rajojen yli juttelemaan ja tekemään heijän kans sitä yhteistyötä

Miten ala on muuttunut?

- Isoin muutos hammasteknisellä alalla on se et tota valmistustekniikoista, digitaalisista valmistustekniikoista on tullut arkipäiväsii, mejän alalla, et sillon kun mä oon alottanu niin kaikki tehtiin käytännössä manuaalisesti käsin, mut nykyään voidaan potilaan suu kuvata skannerilla, intraoraaliskannerilla, ilman et tarvii ottaa jäljennöstä potilaan suusta.
- Mut silti nykyään tarvitaan viel edelleen käden taitoi, et niit töitä ei välttämättä pysty kokonaan valmistamaan loppuun koneitten avulla.
- Sit hammastekninen koulutus on myös muuttunut täs aikojen kulues, et tota noi nii on tullut paljon näit tämmösii niin ku sähkösii oppimisalustoja ja järjestelmii ja videoita mitä oman koulun aikana ei viel ollut.

EduCity **JUHO**

- Miltä kuulostaa?
- Haluatko tietää miten alalle pääsee?
- Hammasteknikoksi voi hakea opiskelemaan kevään yhteishaussa.
- Toinen vaihtoehto on lähteä opiskelemaan avoimen AMK:n kautta polkuopintoihin.
- Ja missä se itse opiskelu sitten tapahtuu?
- Mennään katsomaan!

ICT-City käytävä **SUVI**

- Meidän koulustilat sijaitsevat täällä IctCityn kellarissa, omassa rauhassa. Täällä me päästään tutustumaan alan uusimpiin laitteisiin ja käyttämään niitä harjoitustöissä. Ei muuta kuin mennään katsomaan.

ICT-City hammaslabra

- Lähiopetus tapahtuu täällä hammastekniikan tiloissa, jotka on suunniteltu kuvastamaan oikeita työolosuhteita. Jokaisella opiskelijalla on oma työpiste, josta löytyy tarvittavat välineet. **JUHO**
- Kipsiluokassa suoritetaan likaisimmat työvaiheet, täällä kipsi pölisee, kyvetit kolisee ja keittimissä porisee. Ensimmäisenä opetellaankin suojautumaan haitallisilta aineilta, sillä niitä alalla tullaan käsittelemään paljon.
- Muistetaan siis aina hengityssuojain! *Laittaa ffp2 tai ffp3 naamalle*
- **Sitten niihin laitteisiin. Me päästään käyttämään**
- **3D- laitteita**
- **Valulaitteita, uuneja, hiekkapuhaltimia**
- **Cad/Cam-ohjelmistoja ja jyrsiä**
- **Ja vaikka mitä**
- **Mutta mitä ne opiskelijat sitten miettii tästä kaikesta? SUVI**

OPISKELIJOIDEN HAASTATTELU

Miksi hait koulutukseen?

- **Mä oon aina tykänny käsillä tekemisestä ja myöskin biologia on kiinnostanut, ja sitten hammastekniikka yhdisti nää kaks niin kun tosi luontevasti**
- **Mulla tää oli oikeestaan ehkä vähän silleen vahinko, jos näin voi sanoo. Mä oon tullu siis lukiosta suoraan ammattikorkeeseen, ja mä vähän silleen etsin suuntaa, että mitä mä haluan oikeestaan tehdä, ja haeskelin kaikennäköisiä vaihtoehtoja ja tää oli yksi niistä ja erittäin hyvä sellainen**

Miten hait koulutukseen?

- **Minä hain koulutukseen polkuopintojen kautta, eli maksullisien avoimen ammattikorkeakouluopintojen kautta, koska mulla on aiempi tutkinto, ja yhteishaku meni multa vähän ohi.**
- **Mä oon tullu opiskeleen tätä ihan perinteisen yhteishaun kautta, elikkä opintopolussa keväällä korkeakoulujen yhteishaun aikaan tein haun ja tulin sitä kautta sitten valituksi.**

Mitä tiesit alasta ennakkoon?

- **En tiennyt oikeestaan paljon mitään etukäteen alasta näin kun ajattelee jälkeenpäin. Tiesin että tehdään proteeseja ja monia eri materiaaleja käsitellään, mutta en kyllä oikeestaan sen enempää.**
- **Joo, mulla vähän sama. En kyllä sil- tai suurinpiirtein tiesin niin ku että mummoille tekareita, mutta muuten ei silleen ollu tarkempaa käsitystä, ja nii. Kyl sitä nyt on huomannu kans et miten paljon monipuolisempi tää on kun mitä silloin ajatteli.**

Mistä hait tietoa alasta?

- **Netistä, opintopolun kautta lähinnä, ja amk:n sivuilta.**
- **Joo, sama.**

Mitä pidät koulutuksesta tähän mennessä?

- Varmaan just se että on pääsy niin ku konkreettisesti heti tekemään, et ei oo semmosta tylsää teoriappönötystä oikeestaan, juurikaan. Et toki vähän kuuluu tietysti sitäkin näihin, mut käytännön puoleen on päässy kiinni oikeestaan heti kun opinnot alko.

Omat tulevaisuuden suunnitelmat?

- Oon pitäny mahdollisena vaihtoehtona sitä että perustaisin myös oman yrityksen jossain vaiheessa, mutta ensin kyllä haluan kerätä kokemusta työelämässä.
- Silleen tuntuu että opinnot on vielä niin alussa että hirveen vaikee tässä kohtaa sanoo mitään tosi tarkkaa, mutta pidän kaikki vaihtoehdot ehdottomasti avoinna ja sitten näkee mitä tapahtuu kun valmistuu.

ICT-City hammaslabra käytävä ovien sisällä

- Opiskelijoiden iloksi ja hyödyksi Turun ammattikorkeakoulu on perustanut harjoittelulaboratorion, jossa pääsee valmistamaan oikeita potilastöitä. Käydään katsomassa. **JUHO**

Dentech

- Turun yliopisto on ystävällisesti antanut meille mahdollisuuden toimia heidän tiloissaan. Näin pystymme tekemään yhteistyötä hammaslääkäriopiskelijoiden kanssa ja pystymme oppimaan toisiltamme. Täällä sijaitsee hammaslaboratoriomme Dentech **SUVI**

JUNNU HAASTATTELU

Mikä on dentech?

- Eli Dentech niin, se on Turun ammattikorkeakoulun hammasteknikko-opiskelijoiden pitämä hammaslaboratorio, missä me valmistetaan hammasteknisiä töitä asiakkaille.
- Dentech on uniikki oppimistila mimmosta ei muualla maailmassa sit oo, että meidän tietääksemme missään muualla ei oo tällästä opiskelijalaboratoriota, missä valmistettais suoraan opiskelijatyönä ihmisille hammasproteeseja.

Minkälaisena näet Dentechin tulevaisuuden?

- Mä toivon että Dentechin tulevaisuus tulee olemaan ammattikorkeakoulussa pitkä, ja että me laajennetaan meidän toimintaa, ja opiskelijat pääsee tekemään entistä monipuolisemmin hammasteknisiä töitä eri asiakkaille.

Valmistuttuasi alalle, mitä mieltä olet koulutuksesta?

- Mun mielestä tää koulutus anto tosi hyvän pohjan hammasteknikon työtehtäville, ja tällä sai hyvän käsityksen siitä mitä se tulee olemaan se oikee työelämä sitten myöhemmin.

Miksi lähdit alalle?

- Mä lähdin alalle ihan sitä varten koska mä oon kiinnostunut työskentelemään terveydenhuollon puolella, mut mä myös tykkään tehdä pikkutarkkaustyötä käsilläni,

ja täs mulla yhdisty ne molemmat. Lisäksi täs on myös cad/cam-työskentelyä, semmonen tietokone työskentely, mikä on aina ollu mulle luontaista. Oon tykänny siitä että tässä yhdistyy kaikki omat mielenkiinnonkohteet.

Tuomiokirkko JUHO

- Turku on opiskelijakaupunki, ja täällä on tarjolla monenlaista aktiviteettiä, halusit sitten liikkua, harrastaa tai tutustua kaupunkiin. Hammasteknikot pitävät yhtä Suukossa, eli hammasteknikko- ja suuhygienistiopiskelijoiden yhdistyksessä.
- Tässä kaikki tältä erää.
- **Tervetuloa, nähdään jokirannassa. SUVI**